

Školní preventivní strategie 2024 – 2029

I. Stručná charakteristika dokumentu

Školní preventivní strategie (ŠPS) je dlouhodobý program primární prevence rizikových projevů chování žáků. Slouží jako podklad pro zpracování ročního Minimálního preventivního programu školy. Podporuje zdravý životní styl, usiluje o snížení výskytu rizikového chování u žáků na naší škole. Je zaměřený především na primární prevenci proti záškoláctví, násilí, šikaně a kyberšikaně, proti užívání návykových látek, kriminalitě a vandalismu, proti netolismu, rasismu a dalším projevům rizikového chování žáků.

Doba platnosti: **5 let**

II. Stručná charakteristika školy

Základní škola T. G. Masaryka Rajhrad, okres Brno – venkov, příspěvková organizace je **úplnou školou s devíti ročníky**. Jedná se o spádovou školu pro okolní neúplné školy. Zejména na druhý stupeň přicházejí žáci z Holasíc, Opatovic, Popovic, Rajhradic, Syrovic a někdy i dalších obcí. Součástí školy jsou školní družina, školní klub a školní jídelna. V současnosti se u nás vzdělává přibližně 600 žáků podle školního vzdělávacího programu Škola základ života 2.

Škola se ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, třídními i ostatními pedagogy a rodiči snaží prostřednictvím mnoha školních i mimoškolních aktivit minimalizovat riziko výskytu nežádoucího chování.

III. Poradenští pracovníci ve škole

Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům.

Činnost ŠPP zastřešuje a kontroluje vedení školy. Kompetence jednotlivých pracovníků ŠPP najdeme ve vyhlášce 72/2005 Sb. a v metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 2129/2010-28.

ŠPP tvoří:

- Výchovný poradce (VP).
- Školní metodik prevence (ŠMP).
- Školní psycholog (ŠPsy).
- Speciální pedagog
- Vedení školy.

IV. Typy prevence

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předcházet problémům rizikového chování žáků, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně dalšího šíření.

Nespecifická primární prevence:

Představuje základ a nosný prvek celého systému prevence. Jde o volnočasové aktivity určené nejširším vrstvám dětí a mládeže, umožňující harmonický rozvoj osobnosti jednotlivce.

Specifická primární prevence:

Jsou aktivity a programy, které se specificky zaměřují na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování u žáků. Jedná se zejména o **všeobecnou primární prevenci** zaměřenou na běžnou populaci dětí a mládeže bez rozdělování na méně či více rizikové skupiny a **selektivní primární prevenci** se zaměřením na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování.

V. Cílové skupiny

Preventivní program je zaměřen na všechny žáky základní školy. U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště. Do systému informování jsou zapojeni všichni zákonní zástupci.

VI. Cíle školní preventivní strategie

Dlouhodobé – zaměřené na všechny cílové skupiny

- vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti, snížit výskyt násilí mezi žáky;
- učit děti efektivně řešit konflikty;

- pomocí vhodných aktivit vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- snížit skryté záškoláctví a předcházet mu ;
- poskytovat poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy;
- prohloubit a zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči;
- poskytovat metodickou podporu pedagogickým pracovníkům, zejména TU s vedením třídnických hodin;
- podporovat další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence.

Krátkodobé cíle

- krátkodobé cíle jsou součástí Minimálního preventivního programu školy pro daný školní rok.

VII. Způsoby realizace

1. *Ve vyučovacích hodinách*

Rozvoj sociálních dovedností dětí prostřednictvím různých motivačních her a dotazníků. Mezi tyto dovednosti patří aktivní naslouchání, relaxace, sebepoznání, sebepojetí, verbální a neverbální komunikace, kooperace, empatie, interakce, soutěžení, rozhodování a řešení konfliktů.

Na 1. stupni budou zařazena především tato témata:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Hygienické zásady a návyky
- Vhodné využívání volného času
- Problematika alkoholu a kouření (3., 4. a 5. ročník)

Na 2. stupni budou zařazena především tato témata:

- Vztahy (rozvoj komunikace, spolupráce, posílení sebevědomí...)
- Netolismus (řešení závislosti na virtuálních drogách – PC, internet, TV)
- Závislosti (účinek drog na lidský organismus, právní aspekt)
- Sexuální chování (pohlavně přenosné choroby, hodnotová orientace adolescentů, zodpovědnost)
- Agresivní chování - šikana a kyberšikana

2. Na třídnických hodinách (min. 2x měsíčně)

Řeší se na nich třídnické záležitosti a aktuální problémy třídy. Třídnické hodiny také slouží k prohlubování spolupráce a vzájemného poznávání a respektování se. Hodiny pod vedením třídního učitele probíhají obvykle mimo vyučování.

3. Adaptační kurzy a školy v přírodě (dle zájmů dětí a potřeb školy)

Jsou zaměřeny na prvotní seznámení třídních kolektivů, dále na jejich stmelení a samozřejmě na rozvoj sociálních dovedností dětí.

4. Jednorázové aktivity primární prevence (dle potřeb dětí, aktuální situace a nabídky)

Budou realizovány v souladu s Minimálním preventivním programem prostřednictvím našeho ŠPP a státních organizací (PPP Brno Sládkova, Policie ČR...) a dalších organizací poskytujících programy primární prevence rizikového chování dětí.

5. Volnočasové aktivity (dle zájmu dětí)

- Zájmové kroužky
- Kulturní a sportovní akce školy
- Společenské akce s rodiči (Vánoční dílny a jarmark, velikonoční dílny, dlabání dýní, Rajhrad hledá superstar, vystoupení Dramat'áčku a další)

6. Krizové plány

Jsou vypracovány pro případy krizových situací a nestandardních situací ve třídě (např. stav akutní intoxikace, výskyt šikany) a informují, jak tuto situaci řešit, na které odborníky mimo školu se obrátit (zdravotnické zařízení, Policie ČR, OSPOD apod.)

7. Individuální výchovný plán

viz metodika MŠMT

8. Výchovná komise

Řeší závažnější problémy chování a prospěch žáků. Jedná se o rizikové projevy chování jako je šikana, záškoláctví, agresivita, nekázeň, závislostní chování apod. Cílem

není pouze sankcionovat jednotlivé přestupky, ale nastavit především preventivní opatření k potlačení výskytu rizikových projevů chování a nabídnout pomoc při zvládnání těchto problémů.

Obvyklé složení výchovné komise: ŘŠ (ZŘŠ), ŠMP nebo VP, TU

VIII. Způsob hodnocení

Hodnocení probíhá formou závěrečných zpráv ŠMP, VP a ŠPsy na konci školního roku. Preventivní aktivity jsou také vyhodnocovány v systému SEPA.

V Rajhradě 14. 2. 2022

Mgr. Michaela Kocmanová

ŠMP

Mgr. Veronika Vlasáková

ředitelka školy